La mallerenga blava i el follet del vent

Una aventura a Sant Agustí de Lluçanès

Text: **Anna Obiols Llopart**
Il·lustracions: **Subi**

Text: Anna Obiols Llopart
Il·lustracions: Subi, Joan Subirana
Correcció: Alba Vilches
Maquetació i impressió: Editorial Cal Siller. calsiller.cat

Edita: Consorci del Lluçanès i Ajuntament de Sant Agustí de Lluçanès
1a edició: setembre de 2026
Dipòsit legal: B 14577-2026

Imprès en paper ecològic

Ajuntament de Sant Agustí de Lluçanès
Consorci del LLUÇANÈS
Territori Serè Lluçanès
Lluçanès territori educador

Amb el suport de:

Diputació Barcelona

Títols de la col·lecció:

1. *La mallerenga blava i el camí de la llet. Una aventura a Perafita*
2. *La mallerenga blava i el camí de la llana. Una aventura a Sant Martí d'Albars*
3. *La mallerenga blava i la Ruta de la Forja. Una aventura a Alpens*
4. *La mallerenga blava i el follet del vent. Una aventura a Sant Agustí de Lluçanès*

El Lluçanès té indrets especialment bonics, però,
a mi, n'hi ha alguns que em tenen el cor robat.

Un d'ells és els Munts, perquè des del cim hi ha unes vistes precioses. Des d'aquest mirador, a 1.057 metres d'altura, el món sembla més gran, més verd, més quiet, com si bategués al ritme savi de la natura.

A l'horitzó, s'hi aixequen, com si fossin castells de pedres fets per gegants, dues de les muntanyes més màgiques i increïbles: el Pedraforca i Montserrat.

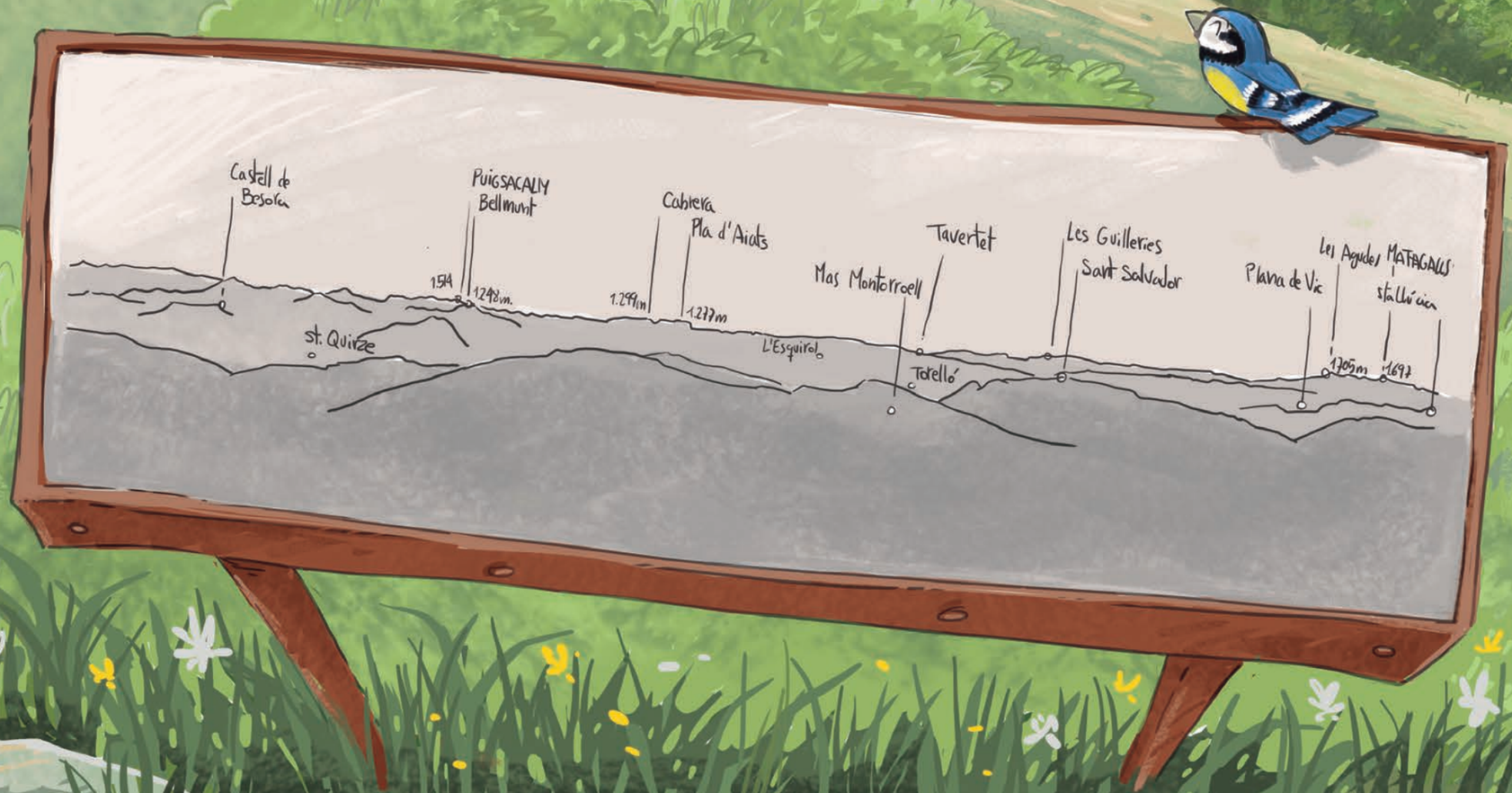
També s'hi dibuixen retallats contra el cel, els Pirineus.

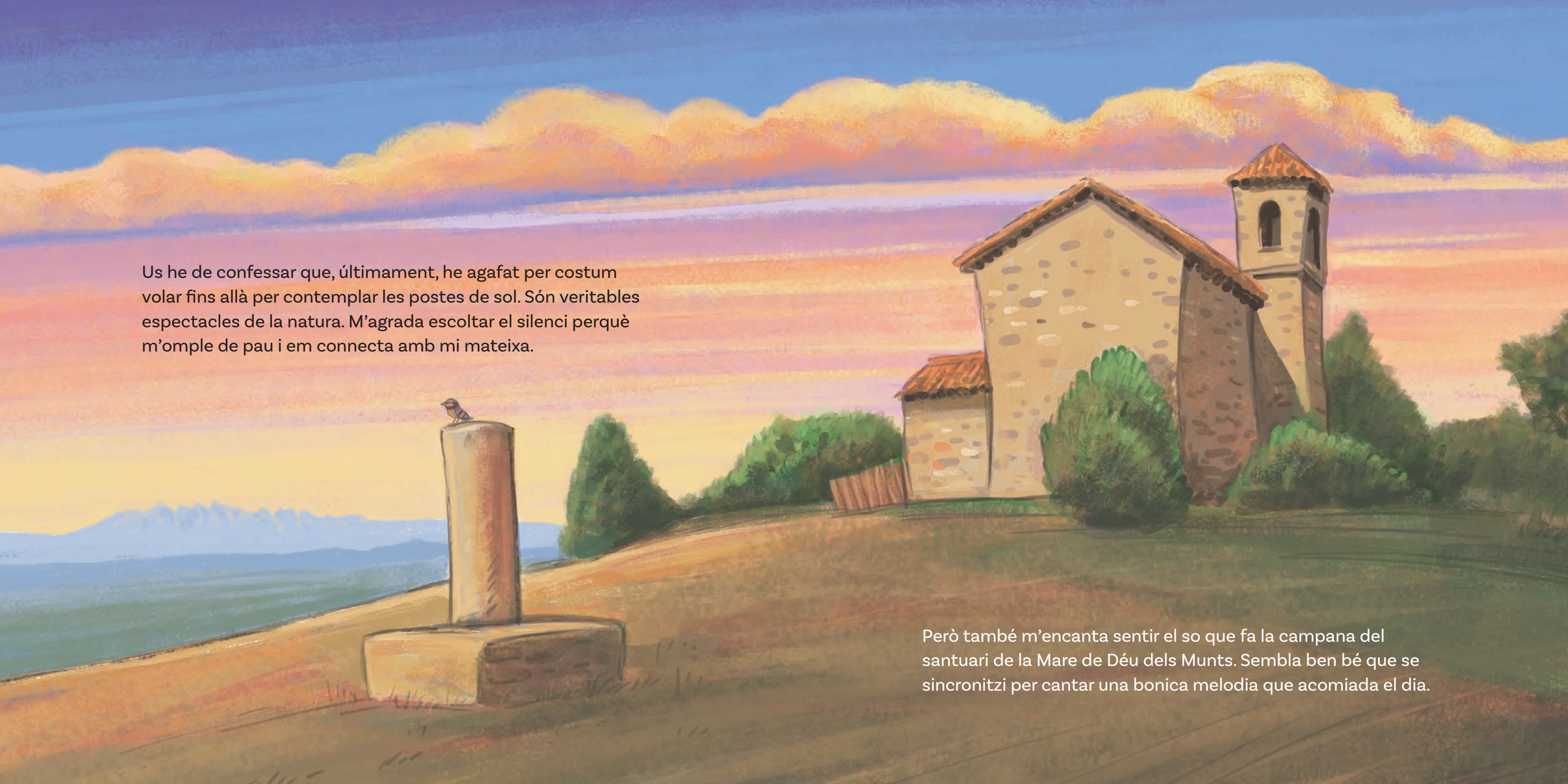
Si allargassem la vista fent un gir de tres-cents seixanta graus, s'hi alça serè, vestit de boscos, el Montseny.

Entre llençols de valls i rius s'hi albiren les terres ripolleses.

Més enllà, cingleres i penya-segats tracen el Collsacabra amb una silueta única a l'horitzó.

I a tocar, el meu territori, el Lluçanès, ple d'històries i llegendes que, de mica en mica, us vaig descobrint.

Us he de confessar que, últimament, he agafat per costum volar fins allà per contemplar les postes de sol. Són veritables espectacles de la natura. M'agrada escoltar el silenci perquè m'omple de pau i em connecta amb mi mateixa.

Però també m'encanta sentir el so que fa la campana del santuari de la Mare de Déu dels Munts. Sembla ben bé que se sincronitzi per cantar una bonica melodia que acomiada el dia.

En un d'aquests capvespres vaig tenir una mena de sensació estranya. El vent bufava, els arbres es movien, però la campana no sonava. No se sentia ni ning ni nang ni nong. Només silenci.

—Això no és normal! —vaig dir, preocupada.

Abans que les últimes llums del dia s'apaguessin, vaig volar fins al campanar del santuari. Vaig veure que l'antiga campana del 1786 era allà, al lloc de sempre, però la corda havia desaparegut. Només en quedaven unes restes esfilagarsades gronxant-se en l'aire.

—Ai, no! Sense corda ningú no podrà fer sonar la campana —vaig dir.

En aquell mateix instant, darrere meu, vaig sentir una rialleta ressonant entre les pedres del campanar.

—Hi, hi, hi...

De sobte, va aparèixer un ésser de petites dimensions, amb cabells que semblaven herba seca de despentinats com els duia i amb ulls esbatanats. Era el follet del vent.

—Ha, ha, ha...! —va riure—. Sents quin silenci més bonic?

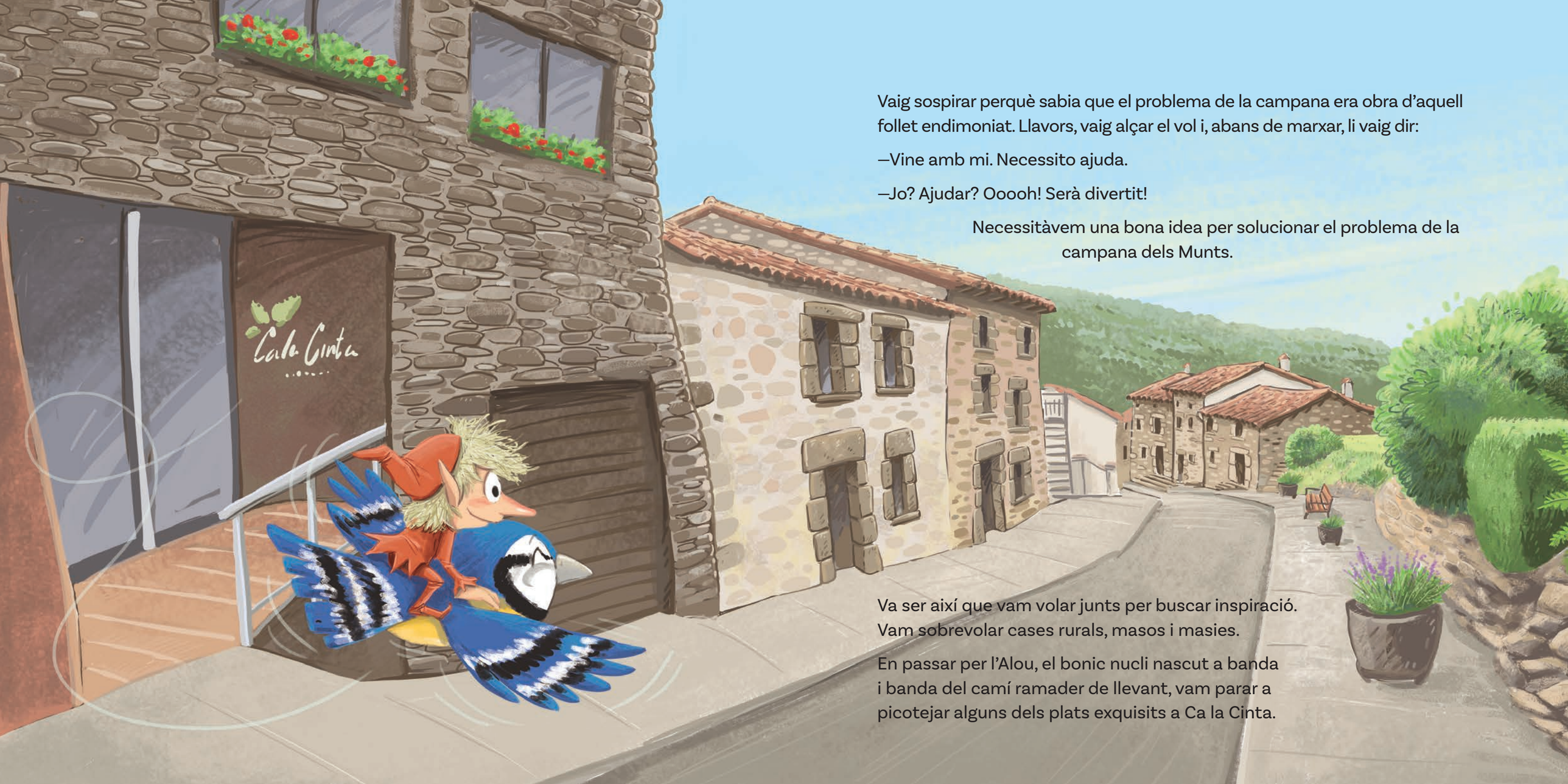
Me'l vaig mirar amb cara de pocs amics i li vaig dir:

—No sé d'on surts, tu, però saps què ha passat amb la corda de la campana?

El follet, anant d'una banda a l'altra, em va respondre:

—Jo només jugo amb el vent. Però potser he bufat massa fort aquesta vegada...

Vaig sospirar perquè sabia que el problema de la campana era obra d'aquell follet endimoniat. Llavors, vaig alçar el vol i, abans de marxar, li vaig dir:

—Vine amb mi. Necessito ajuda.

—Jo? Ajudar? Ooooh! Serà divertit!

Necessitàvem una bona idea per solucionar el problema de la campana dels Munts.

Va ser així que vam volar junts per buscar inspiració. Vam sobrevolar cases rurals, masos i masies.

En passar per l'Alou, el bonic nucli nascut a banda i banda del camí ramader de llevant, vam parar a picotejar alguns dels plats exquisits a Ca la Cinta.

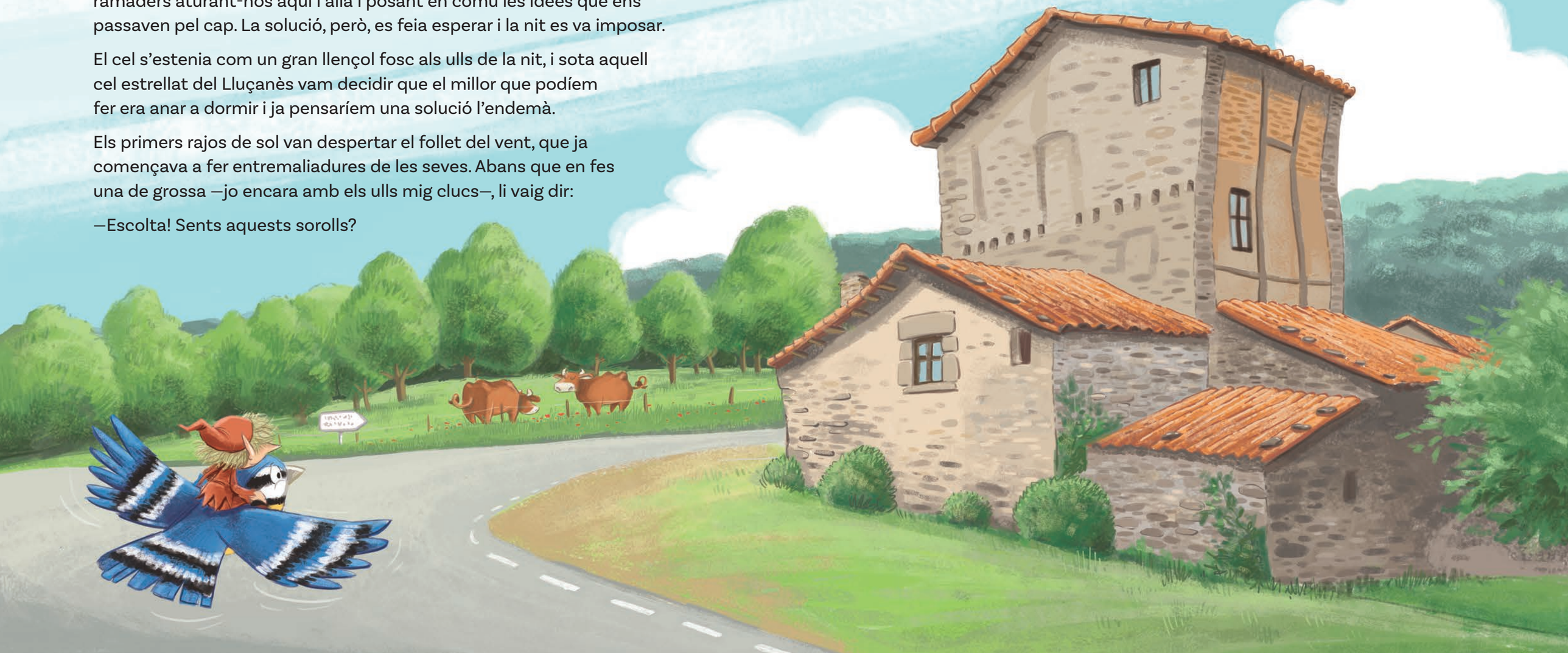
Amb les panxes plenes, vam travessar tot Sant Agustí de Lluçanès i vam reposar a l'església de Sant Genís del Pi. Vam passar per camins ramaders aturant-nos aquí i allà i posant en comú les idees que ens passaven pel cap. La solució, però, es feia esperar i la nit es va imposar.

El cel s'estenia com un gran llençol fosc als ulls de la nit, i sota aquell cel estrellat del Lluçanès vam decidir que el millor que podíem fer era anar a dormir i ja pensaríem una solució l'endemà.

Els primers rajos de sol van despertar el follet del vent, que ja començava a fer entremaliadures de les seves. Abans que en fes una de grossa —jo encara amb els ulls mig clucs—, li vaig dir:

—Escolta! Sents aquests sorolls?

Giravoltant cap a totes direccions, el follet va parar l'orella. De lluny, se sentia una barreja de remors...

Veus llunyanes de persones, rucs bramant, oques nyequejant, cavalls renillant, ovelles belant, vaques mugint, sons ofegats pels motors dels tractors...

Era 28 de setembre, dia que, any rere any i des de fa segles, se celebra la Fira de l'Hostal del Vilar.

En aquell instant, vaig tenir una idea per tornar a fer sonar la campana dels Munts.

El follet i jo vam arribar-nos a la gran esplanada plena a vessar de parades amb un bé de Déu de productes de la zona: formatges, iogurts, mató, mel, pa, coca, melmelada, tota mena d'embotits, llegums, cereals...

Tot passant-hi, el follet del vent feia sonar, a la manera d'una orquestra, càntirs, esclops, esquelles, perols i eines del camp. Jo tenia pressa i se'm girava feina a aconseguir que el follet seguís el nostre camí, perquè s'aturava a cada pas.

També vam passar pel costat de l'escloper, la filadora, el cisteller...

Fins que no vaig ser davant del Martí, el corder, l'home que feia les cordes fortes com les arrels d'un arbre, no em vaig aturar. No sabia com carai li havia de demanar la corda més gruixuda que tingués.

Vaig piular nerviosa, però no va servir de res. Llavors, va ser quan el follet va entrar en joc, s'hi va apropar i li va xiuxiuejar a cau d'orella:

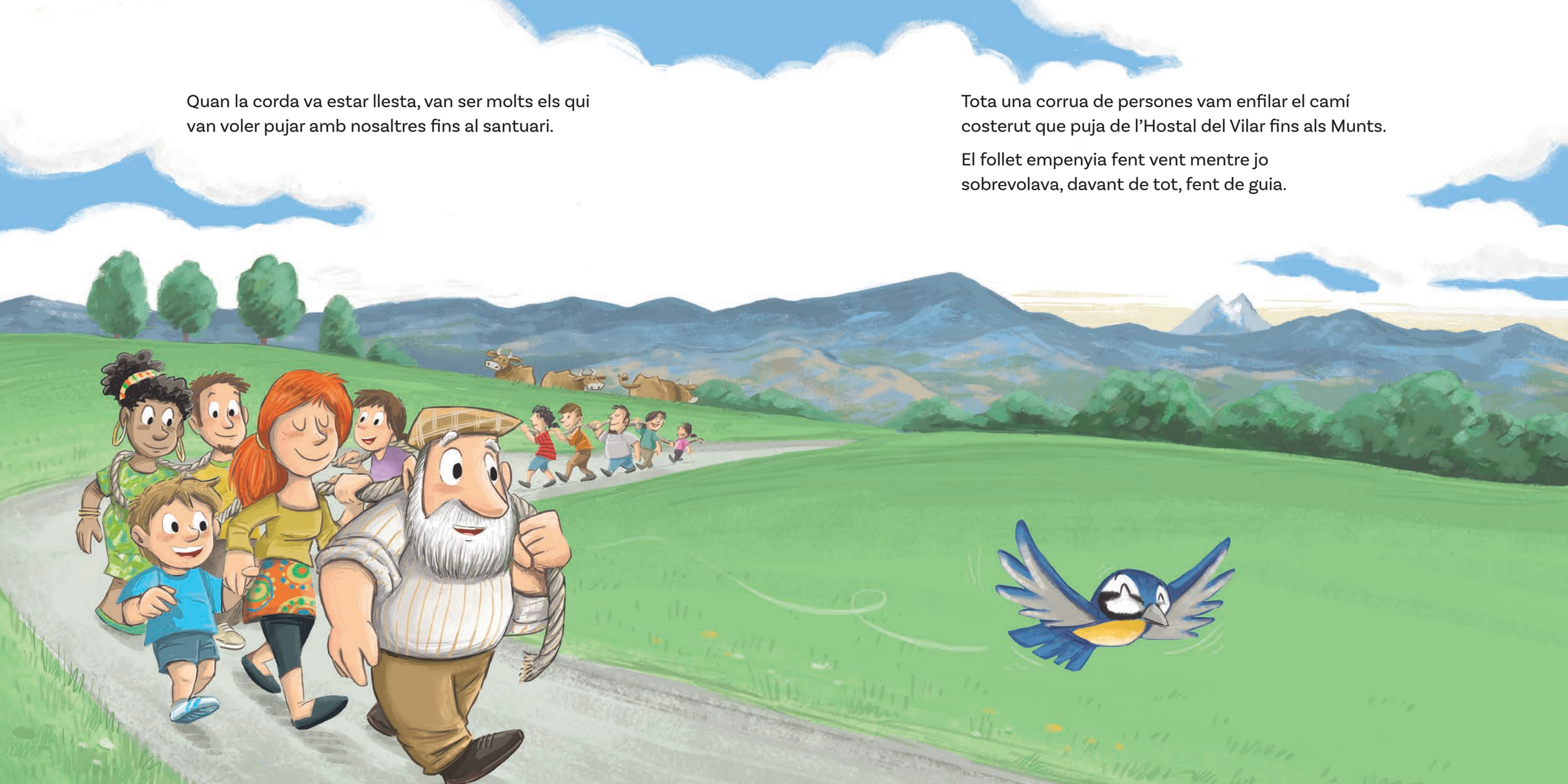
—Martí, la campana dels Munts ha quedat muda.

Aquell bon home es va sobresaltar, però no va dubtar ni dos segons i es va posar mans a l'obra per fer-ne una de nova. El Martí ja s'havia topat amb el follet en alguna altra ocasió i, tot i les malifetes, sabia quan deia la veritat. Va ser així que va escollir les fibres més bones i resistents per trenar una corda llarga i robusta. Mentre el Martí treballava, admiradors i curiosos es van apropar per veure com s'anava fent la corda. Aleshores, per tots els racons de la Fira, ja es coneixia la desgràcia de la campana dels Munts.

Quan la corda va estar llesta, van ser molts els qui van voler pujar amb nosaltres fins al santuari.

Tota una corrua de persones vam enfilar el camí costerut que puja de l'Hostal del Vilar fins als Munts.

El follet empenyia fent vent mentre jo sobrevolava, davant de tot, fent de guia.

Un cop al campanar, vam lligar la corda al seu lloc.

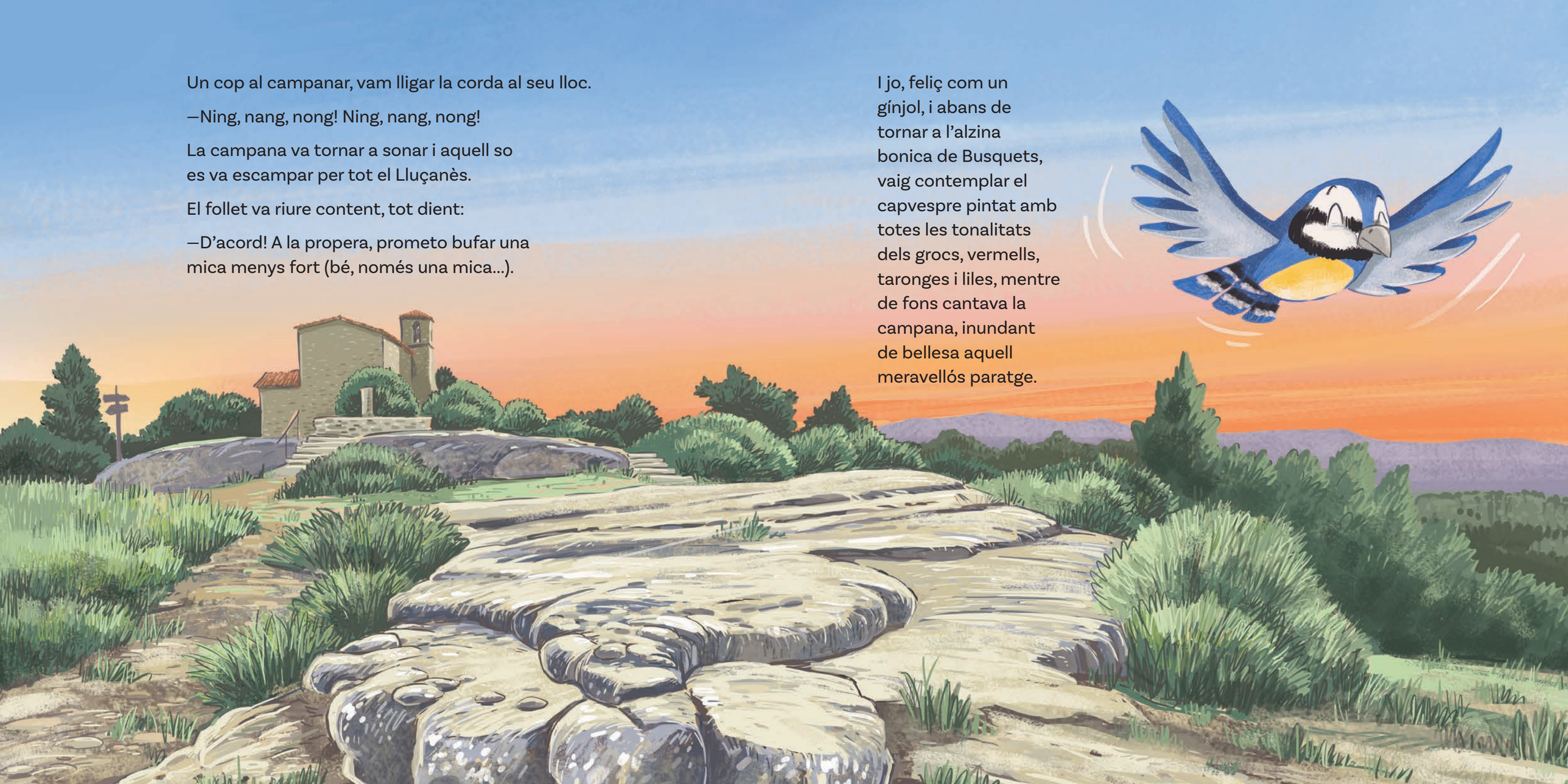
—Ning, nang, nong! Ning, nang, nong!

La campana va tornar a sonar i aquell so es va escampar per tot el Lluçanès.

El follet va riure content, tot dient:

—D'acord! A la propera, prometo bufar una mica menys fort (bé, només una mica...).

I jo, feliç com un gínjol, i abans de tornar a l'alzina bonica de Busquets, vaig contemplar el capvespre pintat amb totes les tonalitats dels grocs, vermells, taronges i liles, mentre de fons cantava la campana, inundant de bellesa aquell meravellós paratge.

Investiga

1. Al Lluçanès hi ha 12 miradors amb grans vistes. Sabries situar-los al mapa?

A. Els Munts

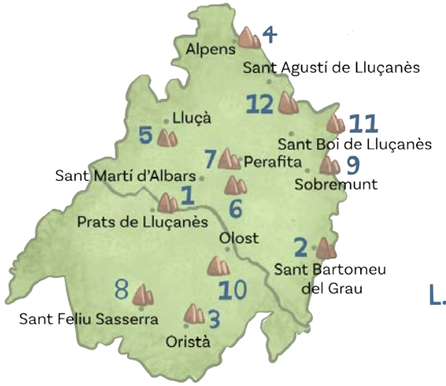
B. Castell de Lluçà

C. Lurdes

D. Sant Adjutori

E. El Serrat de les Forques

F. La Serra

G. Sant Sebastià

H. El Roc Llarg

I. Santa Llúcia

J. La Creu Xica

K. Parc de Perafita

L. Sant Salvador de Bellver

2. Emplena els espais buits amb les paraules adequades.

* La Fira de l'Hostal del Vilar se celebra cada _____ en una gran esplanada al mig de la natura. És una de les festes de pagès més antigues i importants de tot Catalunya!

* Fa molts i molts anys, la fira era un gran espectacle. Els pastors viatjaven durant dies amb centenars d'_____ que baixaven de les muntanyes del Pirineu cap a les planes. A l'Hostal del Vilar es reunien _____ de tot arreu per comprar i vendre bestiar, fer tractes, llogar pastures i contractar els tonedors (les persones que esquilen la llana de les ovelles).

* Avui dia, la fira continua essent una gran festa. S'omple de _____ amb menjars deliciosos de la zona (com formatges, embotits o coques). També hi podem veure animals, tractors moderns i artesans i artesanes que ens ensenyen oficis antics, com el de _____ o el de filadora.

ovelles i vaques
28 de setembre
naus espacials
oques i gallines
pirata
pagesos i pastors
25 de desembre
pescadors i mariners
parades
cisteller

Per saber-ne més

Descobreix la llegenda del follet del vent de Sant Agustí de Lluçanès

Fa molts i molts anys, a prop de Sant Agustí, la gent explicava una història que passava de boca en boca. Deien que hi havia un vent molt especial que anomenaven el Follet. Però no era un vent qualsevol: era un vent molt fort que giravoltava formant cargols i remolins. Compte!, perquè deien que si t'enganxava et podia aixecar de terra i fer-te volar pels aires.

Un dia, un home que tothom coneixia i a qui deien l'Estamenya anava fent el seu camí amb les seves tartanes. Sovint feia el recorregut de Sant Quirze a Perafita i després tornava cap a casa.

Aquell dia, quan passava pel Collet, el temps semblava tranquil, però de cop i volta va aparèixer el follet. El vent va començar a girar i girar fent remolins cada vegada més forts.

De sobte, una ventada enorme va aixecar polseguera, va sacsejar les tartanes i... bum! Les va fer tombar i va fer caure tothom a terra.

La gent, de seguida, va exclamar:

—Ha estat el follet!

I des d'aquell dia, aquesta història es va continuar explicant perquè ningú oblidés la força d'aquell vent misteriós que, de tant en tant, diuen que encara volta per aquells camins.

Dibuixa la llegenda

Imagina't el follet i dibuixa el moment que més t'hagi agradat de la història.

Com és aquest vent? Com són les tartanes? Deixa volar la imaginació!

Solucions

1: 1-C / 2-H / 3-G / 4-F / 5-B / 6-J / 7-K / 8-E / 9-I / 10-D / 11-L / 12-A.

2: 28 de setembre / ovelles i vaques / pagesos i pastors / parades / cisteller.

La mallerenga blava i el follet del vent

Una aventura a Sant Agustí de Lluçanès

La mallerenga blava ha agafat per costum volar fins als Munts per acomiadar el dia i gaudir de les meravelloses postes de sol d'aquest indret màgic.

Un capvespre s'adona que la campana del santuari no sona. De seguida, veu que aquella malifeta és obra d'un ésser de petites dimensions i ulls esbatanats que es mou sigil·losament com el vent.

Voleu saber qui és i si la mallerenga blava aconseguirà fer sonar la campana de nou?